MANAGEMENT SAMENVATTING OMGEVINGSVISIE 1.0

1. **Doel van de Omgevingsvisie**
   De omgevingsvisie is hét ruimtelijke kader voor de ontwikkeling van het Eiland. Het is 1 visie waarin geen aparte verkeers-, water- en milieuplannen meer naast elkaar bestaan maar zoveel als mogelijk integraal zijn afgewogen en gebied specifiek zijn gemaakt. Het doel staat voorop, niet het middel, waardoor er meer ruimte is voor initiatieven vanuit de stad, zolang het bijdraagt aan de gestelde doelen. Uitwerkingen vinden pas plaats na de visie, conform de beleidscyclus van de omgevingswet, in o.a. programma's en het omgevingsplan.

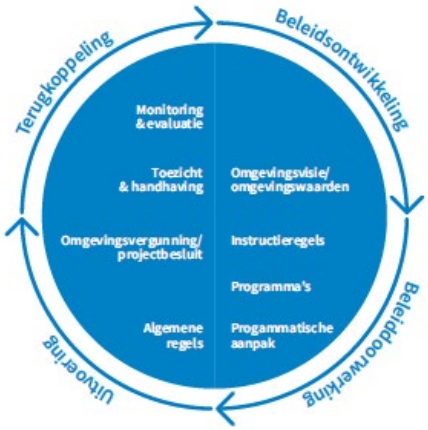

2. **Perspectief en leidend principe**
   De Omgevingsvisie vervangt de Structuurvisie als ruimtelijk kader voor Dordrecht. Waar de Structuurvisie geschreven is in een tijd van beheer, gaat de Omgevingsvisie 1.0 over groei, conform het vastgestelde beleid, actualiteiten en politieke ontwikkelingen in de loop der jaren. De ambitie van Dordrecht is om sociaal economisch sterker te worden, door te groeien zolang dit bijdraagt aan de zeven vastgestelde randvoorwaarden= doelen (zie punt 3).

3. De randvoorwaarden voor de groei/ontwikkeling van het Eiland: 7 doelen

Bovenstaande schema geeft in het kort aan wat de ambitie van het Eiland is: namelijk Sociaal economisch sterker worden. Dat doen we door te groeien. Maar groei staat niet op zich. Deze groei van 10.000 woningen en 4.000 banen kan alleen als de groei bijdraagt aan de zeven doelen: namelijk ***Aantrekkelijk***, ***Bereikbaar***, **Gezond**, Stad met **uitstekend vestigingsklimaat**, in 2035 ***klimaatbestendig*** en in 2050 ***energieneutraal*** en een stad met oog voor bescherming en bevordering van de ***biodiversiteit***. Om deze doelen concreet en specifiek voor Dordrecht te maken zijn er subdoelen aan gekoppeld:

<u>Doel 1: Dordrecht is een aantrekkelijke stad</u>

Subdoelen:

1.1 Behoud en waar mogelijk versterking van de cultuurhistorische waarden.
1.2 Het water van de Dordtse havens optimaal benutten.
1.3 Voldoende ruimte bieden aan voorzieningen en daarbij streven naar multifunctioneel ruimtegebruik.
1.4 Sterke, gedifferentieerde en inclusieve woonwijken.
1.5 Waar nodig verbeteren van de kwaliteit van de huidige woningvoorraad.
1.6 Hoogwaardige inrichting en onderhoud van de openbare ruimte.
1.7 Het behoud van het groenblauwe karakter zowel binnen als buiten de stad.

<u>Doel 2: Dordrecht is een bereikbare stad</u>

Subdoelen:

2.1 We maken Dordrecht een fietsstad.
2.2 Stimuleren van het (hoogwaardig) openbaar vervoer (HOV).
2.3 Parkeerbeleid en innovatieve verkeersoplossingen.
2.4 Optimale bereikbaarheid van economische kerngebieden.

<u>Doel 3: Dordrecht is een gezonde stad</u>

Subdoelen:

3.1 Bewoners verleiden tot meer bewegen, gezond gedrag en veilige sociale interactie.
3.2 Voldoende mogelijkheden voor zelfredzaamheid van onze inwoners.
3.3 Externe veiligheid.
3.4 Een akoestisch aanvaardbare woon-, werk- en leefomgeving.
3.5 Streven naar een permanente verbetering van de luchtkwaliteit met zicht op de WHO advies-waarde.
3.6 Gestaag verbeteren van de bodemkwaliteit.
3.7 Stimuleren van een veilig leefklimaat door samenwerking tussen bewoners en organisaties.

<u>Doel 4: Dordrecht is een stad met een uitstekend vestigingsklimaat.</u>

Subdoelen:

4.1 De aantrekkingskracht van Dordrecht behouden en versterken: Dordt op de kaart.
4.2 Dordrecht is koploper in (maritieme) maakindustrie en blijft innoveren.
4.3 Koppelen van onderwijs- en arbeidsmarktbeleid: in Dordt kun je gegarandeerd aan de slag.
4.4 Investeren in het potentieel van onze jongeren.
4.5 Bestaande bedrijventerreinen, waaronder de Zeehaven, revitaliseren met aandacht voor duurzaamheid, circulaire economie en watergebonden bedrijvigheid.
4.6 Dordt hoort tot de top 5 van MKB-vriendelijkste gemeenten.

Doel 5: Dordrecht is in 2035 klimaatbestendig
Subdoelen:
5.1 Dordrecht is in 2035 een zelfredzaam eiland.
5.2 Versterking van de robuuste groenblauwe structuur tot aan de voordeur.
5.3 Klimaatadaptief bouwen.

Doel 6: Dordrecht is in 2050 energieneutraal
Subdoelen:
6.1 Handelingsperspectief voor energiebesparing aan inwoners en bedrijven.
6.2 Doorontwikkeling warmtenet.
6.3 Alle energie die nodig blijft, wekken we duurzaam op.
6.4 Circulariteit bij gebiedsontwikkeling.

Doel 7: Dordrecht beschermt en bevordert de biodiversiteit.
Subdoelen:
7.1 Het stoppen van achteruitgang van biodiversiteit.
7.2 Het behoud van biodiversiteit.
7.3 Het stimuleren van biodiversiteit.
7.4 Het monitoren van de biodiversiteit.

4. Nieuw naast bestaand beleid

Naast groei versus beheren en beheersen (structuurvisie) hebben de thema's gezondheid, leefbaarheid, klimaatadaptatie, biodiversiteit en energieneutraliteit een plek gekregen in de omgevingsvisie.
Ook zijn er twee nieuwe gebieden toegevoegd: Dordwijkzone en Spoorzone.

5. Fysiek en waar mogelijk koppeling met welzijn.

Gezondheid, leefbaarheid en veiligheid krijgen nu, dankzij de omgevingsvisie, ook echt een plek bij de inrichting van onze leefomgeving voor zover het een fysieke component heeft. Dit komt met name naar voren in doel 3; gezonde stad (bewegen, zelfredzaamheid, veilig leefklimaat) maar ook in doel 1: aantrekkelijke stad onder gedifferentieerd en inclusieve woonwijken en doel 4: koppelen onderwijs- en arbeidsmarkt.

6. Beoordeling impact op de fysieke leefomgeving

Via de impactbeoordeling komt duidelijk naar voren waar we met onze groeiambitie tegenaan lopen, waar het kan gaan wringen. De beoordeling geeft daarbij per doel, maar ook per gebied aan waar bij de verdere uitwerking aandacht aan moet worden besteed. Het is daarmee richtinggevend en toont scherp aan waar oplossingen voor gezocht moeten worden en wat gemonitord dient te worden. Bijvoorbeeld de aandacht voor voldoende basisvoorzieningen en het bereikbaar blijven van de stad.

7. Focus/prioriteit per gebied

Hoofdstuk 5 vormt wellicht het hart van de Omgevingsvisie. Voor ieder initiatief, vanuit de stad of vanuit de gemeente staat in dit hoofdstuk wat het kader is voor het gebied waar het initiatief plaatsvindt (met inachtneming van de doelen / randvoorwaarden uit hoofdstuk 3). Per gebied worden door middel van de prioritaire doelen keuzes gemaakt, aan welk(e) doel(en) ruimtelijke ontwikkelingen een bijdrage moeten leveren. Een initiatief dat afwijkt van het vigerende bestemmingplan kan alleen vergund worden als het een (aanzienlijke) bijdrage levert aan het (de) prioritaire doel(en). De omgevingsvisie is dan het afwegingskader.

Prioritaire doelen (voor betekenis doel zie punt 3: subdoelen)

1. Centrum: Aantrekkelijke stad;
2. Woonwijken: Gezonde en Aantrekkelijke stad;
3. Werkgebieden: Uitstekend vestigingsklimaat en Bereikbare en Gezonde stad;
4. Poldergebied: Biodiversiteit en Gezonde stad, met veel aandacht voor natuurbehoud;
5. Spoorzone: Gezonde, Bereikbare en Aantrekkelijke stad;
6. Dordwijkzone: Gezonde en Klimaatbestendige stad en Biodiversiteit.

8. Doorwerking van de doelen Voorbeeld Amstelwijck/omgevingsplan

De omgevingsvisie is hét ruimtelijke kader voor de ontwikkeling van het Eiland. De woningbouwontwikkeling van Amstelwijck laat zien hoe de doelen van de omgevingsvisie (toen nog structuurvisie) leidend en sturend zijn voor de gebiedsontwikkeling. Alle doelen hebben een concrete uitwerking gekregen in het op 15 december 2020 door de raad vastgestelde bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. Als college hebben we binnen die doelen ruimte om vergunningen te verlenen, werkzaamheden uit te voeren en toezicht en handhaving uit te oefenen. Daarbuiten is die ruimte er niet en is altijd eerst de raad aan zet. Voor klimaat is bijvoorbeeld vastgelegd dat de wijk in 2030 volledig klimaatbestendig is met 40% groen. Alle vergunningen worden aan die doelen getoetst en gemonitord. Daarmee is geborgd dat in 2035 Amstelwijck een klimaatbestendige wijk wordt, precies volgens de wensen van de raad.

In het op te stellen omgevingsplan voor de gehele stad worden op die manier de komende jaren alle doelen concreet uitgewerkt en voorgelegd aan de raad. Dat betekent dat straks alle besluiten die wij nemen gekoppeld zijn aan de doelen van de omgevingsvisie.

9. Globale planning

De voorbereiding op de Omgevingsvisie 2.0 is reeds gestart. We doorlopen met de 2.0 versie voor het eerst de beleidscyclus. De komende jaren gaan we ons dit proces met het nieuwe instrumentarium eigen maken. Zeker is dat we de huidige inzichten zullen moeten bijstellen. Dat is onderdeel van het leren werken met de Omgevingswet. Zoals eerder aangegeven zijn de RES, de visie op de Staart, in tussentijd afgeronde programma's of een nieuw coalitieakkoord aanleiding om de OGV aan te passen.

Programma's

Om doelen tot uitvoering te brengen, is in de omgevingsvisie per doel aangegeven welke programma's/acties we daarvoor in eerste instantie gaan opstellen. In het omgevingsplan leggen we vervolgens de verplichting tot monitoring vast. Per doel zullen we periodiek (jaarlijks of tweejaarlijks) een rapportage naar de raad sturen of we nog op koers liggen om de doelen te halen. Als blijkt dat we niet op koers liggen, verplicht ons dat om te bezien of de Omgevingsvisie, het Programma en/of het Omgevingsplan bijgesteld moet(en) worden, zoals de beleidscyclus van de Omgevingswet dat aangeeft, of aan de raad te vragen de doelen bij te stellen. Zie bijlage voor de nu opgenomen programma's en acties en , indien reeds bekend, een indicatie van het tijdspad.

BIJLAGE PROGRAMMA'S UIT DE OMGEVINGSVISIE 1.0 PLUS INDICATIEVE PLANNING

Uitwerking in programma's, afspraken en/of omgevingsplan per doel:

1. Dordrecht is een aantrekkelijke stad.
   - Verbeteren ruimtelijke kwaliteit en betere inpassing in de historische structuur van de Grote Markt en omgeving en het Otto Dickeplein. **2021-2022**
   - Havenbeheersverordening.**2021**
   - Programma Sportparken. **2021**
   - Vastleggen normgetallen voorzieningen.
   - Wijkvisies Wielwijk, Crabbehof en Sterrenburg. **2021-2024**
   - Prestatie-eisen voor nieuwbouw (GPR) via het omgevingsplan.
   - Afspraken woningcorporaties (= **jaarlijks** terugkerende en wettelijke verplichting Prestatie Afspraken Lange Termijn).
   - Welstandsnota Dordrecht. **2021**
   - Handboek KOR: het KOR krijgt via het omgevingsplan juridische werking. De gemeente wil dit doen door een duidelijke set aan regels te stellen bij de inrichting van de openbare ruimte (KOR). Daarnaast door bewonersparticipatie zoveel mogelijk te faciliteren en te stimuleren. **2021**
   - Groenblauw programma (combinatie van groenbeheer, rioolbeheerdeel, Staart en integrale maatregelen deel). **2021**

2. Dordrecht is een bereikbare stad.
   - Fietsvisie en uitvoeringsprogramma Dordt fietst verder! **Visie 2024/uitvoeringsprogramma 2022**
   - Verkeersstructuurplan centrum **2013-2023**.
   - Verkeersstructuurplan Spuiboulevard. **2021-2022**
   - Aanpak verkeersonveilige locaties. **Doorlopend**
   - Integrale visie op laadinfrastructuur. **2021**
   - Volgen van de planning van het Rijk en tijdig een plan maken voor de reconstructie van verbreding A16 (Wielwijk). De reservering voor de verbreding van de A16 nemen we op in het omgevingsplan. **2030**
   - Actieplan duurzame mobiliteit. **2025**

3. Dordrecht is een gezonde stad.
   - Programma waterveiligheid. **2021-2026**
   - Norm voor speel-/sport- en beweeg- en verblijfsplekken. **2021**
   - Groenblauw programma (combinatie van groenbeheer, rioolbeheerdeel, Staart en integrale maatregelen deel). **2021**
   - Lobbyen voor aanleg van alternatief spoor voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. **Doorlopend 2021-2022**
   - Actieplan geluid**. 2023**
   - Uitvoeren schone luchtakkoord (2020-2030) afspraken. **Doorlopend, met tweejaarlijkse monitoring**
   - Bodemsaneringsprogramma. **Jaarlijks**
   - Beleid Spoortrillingen. **Mogelijk in beleidsregels van Omgevingsplan**

4. Dordrecht is een stad met een uitstekend vestigingsklimaat.
   - Versterken imago en zichtbaarheid. **Doorlopend**
   - Innovatieprogramma.
   - Onderwijs- en starters programma.

- Intensiveren contacten met ondernemers. **Doorlopend**

5. <u>Dordrecht Is in 2035 klimaatbestendig.</u>
   - Communicatie gericht op risicobewustzijn en zelfredzaamheid. **2021-2022**
   - Inrichting van De Staart als schuillocatie én evidente locatie voor duurzame gebiedsontwikkeling. **2021-2022**
   - Inrichten van het Wantij als (zoetwater) getijdenpark**. 2021-2024**
   - Inrichten Dordwijkzone als stadspark. **2022-2030**
   - Groenblauw programma (combinatie van groenbeheer, rioolbeheerdeel, Staart en integrale maatregelen deel). **2021**
   - Aanpakken van knelpunten uit de Risicodialoog klimaatadaptatie. **2021-2026**
   - Hitteplan. **2021-2022**
   - Handboek Kwaliteit Openbare Ruimte (KOR). **2021**
   - Klimaatadaptieve beleidsregels in het omgevingsplan. **2021**
   - Pilots klimaatadaptief bouwen in Amstelwijck en Vlijweide. **2021-2024**

6. <u>Dordrecht Is in 2050 energieneutraal.</u>
   - Regionale Energiestrategie 1.0 **2021 (RES 2.0: 2023)**
   - Handelingsperspectief voor energiebesparing aan inwoners en bedrijven. **Doorlopend**
   - Transitievisie Warmte 2021 **2021 (moet elke 5 jaar worden herijkt)**
   - Opgave Duurzame Stad. **2021-2023**
   - Handboek Kwaliteit Openbare Ruimte (KOR**). 2021**

7. <u>Dordrecht Is beschermend en bevorderend voor biodiversiteit</u>.
   Uitwerking in programma's, afspraken en/of omgevingsplan
   - Groenblauw programma (combinatie van groenbeheer, rioolbeheerdeel). **2021**
   - Gebiedsprogramma's versterken Stedelijke Ecologische Structuur. **2021-2026**
   - Programma biodiversiteit via een natuurinclusieve inrichting. **2021-2022**
   - Vergaren natuurdata. **2021-2026**

Aanvullende acties en programma's uit de gebieden in Dordrecht

1. Centrum

- Ontwikkelplan centrum: evenwicht wonen, werken en verblijven in centrum (inclusief kernwinkelgebied, horeca en evenementen, sfeer- en ontwikkelgebieden).
- Adaptieve strategie beschermen buitendijks gedeelte n.a.v. wateroverlast.

2. Woonwijken

- Stimuleren vergroenen tuinen.
- Evacuatieplan waterveiligheid per woonwijk.

3.Werkgebieden

- Verkenning mogelijkheden transformatie naar woningbouw voor het gebied ten westen van het voormalig Lipsterrein aan de Staart.
- Verkenning ontwikkeling Maritieme Campus voor de binnenvaart.
- Onderzoek naar maatregelen (o.a. subsidies) om werkgebieden sneller klimaatadaptief te maken.

4.Poldergebied

- Randvoorwaarden Merwelanden.
- Gebiedsvisie Biesbosch (ontvlechting Parkschap).
- Verbeterde inrichting toegankelijkheid en bewegwijzering fietsers, wandelaars en rolstoelen.
- Gebiedsgerichte aanpak stikstof.
- Verkenning wisselwerking water poldergebied - watergangen in de stad.
- Mogelijkheden onderzoeken voor versterken van wandel- en fietsverbindingen tussen stad en buitengebied, onder andere door gesprekken met bewoners

5.Spoorzone

- Actualiseren Plan Maasterras.
- Dwarsverbindingen tussen beide zijden station realiseren.

6.Dordwijkzone

- Doorontwikkelen fietsladder, inclusief combinatie met een ecoverbinding.
- Inrichting Dordwijkzone als klimaatbuffer.